

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Radana Malíka, JUDr. Petra Mikeše, JUDr. Pavla Molka, JUDr. Miloslava Výborného a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci navrhovatele: **V. Š.**, zast. JUDr. Zdeňkem Koschinem, advokátem se sídlem Štefánikova 48, Praha 5, proti odpůrcům: **1) Státní volební komise**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, **2) Ing. Andrej Babiš**, o návrhu na neplatnost volby kandidáta zvoleného ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konaných ve dnech 20. a 21. října 2017,

t a k t o :

I. Návrh se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem ze dne 28. 10. 2017 se navrhovatel domáhal toho, aby Nejvyšší správní soud vyslovil neplatnost volby kandidáta Ing. Andreje Babiše ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konaných ve dnech 20. a 21. října 2017.

[2] Navrhovatel zmínil, že dle § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), je možné, aby se za podmínek stanovených zvláštními zákony občan návrhem domáhal rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Zvláštním zákonem, na který je v § 90 odst. 1 s. ř. s. odkazováno, je zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do Parlamentu“). Dle § 87 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu se podáním návrhu na neplatnost volby kandidáta může domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen. Poznámka pod čarou vztahující se k sousloví „zvláštní právní předpis“ směřuje k § 200n zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), který však již byl zrušen.

[3] S ohledem na zrušení § 200n o. s. ř. a s ohledem na znění § 90 odst. 1 a 2 s. ř. s. je navrhovatel přesvědčen, že je aktivně procesně legitimovaný k podání návrhu na vyslovení neplatnosti volby kandidáta Ing. Andreje Babiše již na základě skutečnosti, že navrhovatel je občan zapsaný do stálého volebního seznamu v rámci České republiky.

[4] Věcně svůj návrh na neplatnost volby kandidáta navrhovatel odůvodnil tím, že Ing. Andrej Babiš je pozitivně lustrován ve svazcích Státní bezpečnosti jako agent s krycím jménem Bureš. Je předsedou politického hnutí ANO 2011, které ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konaných ve dnech 20. a 21. října 2017 získalo 78 poslaneckých mandátů, umístilo se na prvním místě a z tohoto důvodu je zcela reálný předpoklad, že podle ústavních zvyklostí bude prezidentem republiky pověřen sestavením vlády s ambicemi stát se jejím předsedou. Proti Ing. Andreji Babišovi bylo před konáním voleb zahájeno trestní stíhání pro zločin dotačního podvodu podle § 212 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

[5] Svůj návrh na neplatnost volby kandidáta navrhovatel dále dne 1. 11. 2017 doplnil podáním nazvaným „tajná analytická zpráva“, kterou v této věci obdržel. Navrhovatel Nejvyšší správní soud současně vyzval k ověření autenticity této zprávy. Uvedl, že za předpokladu správnosti údajů v ní obsažených ji předkládá rovněž jako jeden z důvodů jednání Ing. Andreje Babiše *contra legem* a v důsledku toho neplatnosti jeho volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

[6] Nejvyšší správní soud konstatuje, že dle § 90 odst. 1 s. ř. s. platí: „*Za podmínek stanovených zvláštními zákony může se občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.*“ Mezi zvláštní zákony, na které § 90 odst. 1 s. ř. s. odkazuje, patří i zákon o volbách do Parlamentu, který vymezuje, jaké typy návrhů je možno u voleb do Poslanecké sněmovny podat a kdo je aktivně procesně legitimován k jejich podání.

[7] Určující pro posouzení nynější věci je § 87 odst. 1 o volbách do Parlamentu, dle něhož platí: „*Podáním návrhu na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁾ každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl poslanec volen [...]*.“ Poznámka pod čarou 14) směřuje k § 200n o. s. ř.

[8] Nejvyšší správní soud konstatuje, že navrhovatel nebyl pro volby do Poslanecké sněmovny zapsán do stálého seznamu voličů ve volebním okrsku, kde byl Ing. Andrej Babiš volen, a navrhovateli nebyl vydán voličský průkaz. Navrhovatel byl zapsán do stálého seznamu voličů v místě svého bydliště, tj. v Praze 5, jak k výzvě soudu ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Vol 15/2017 potvrdil sám navrhovatel i úřad Městské části Praha 5, který tento seznam vede. Ing. Andrej Babiš kandidoval ve Středočeském kraji, ale navrhovatel byl oprávněn volit v Praze.

[9] Je tedy zřejmé, že navrhovatel není oprávněn dle § 87 odst. 1 o volbách do Parlamentu podat návrh na neplatnost volby Ing. Andreje Babiše, jelikož nebyl zapsán do stálého seznamu voličů ve volebním okrsku, kde by mohl Ing. Andreje Babiše volit.

[10] Navrhovatel se snažil dovozovat neaplikovatelnost § 87 odst. 1 o volbách do Parlamentu na jeho věc na základě argumentace, že v daném ustanovení je u sousloví „podle zvláštního předpisu“ prostřednictvím poznámky pod čarou 14) odkaz na dnes již zrušený § 200n o. s. ř. Jde o argumentaci lichou.

pokračování

[11] Jak k poznámkám pod čarou konstatoval Ústavní soud v nálezu ze dne 30. 11. 1999, sp. zn. II. ÚS 485/98, publikovaném jako N 173/16 SbNU 259, dostupném z <http://nalus.usoud.cz>: „Poznámky pod čarou či vysvětlivky nejsou normativní, přesněji závaznou součástí pravidla chování (např. nálezy ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu ČR, sv. 1, č. 25, sv. 4, č. 83, sv. 6, č. 105-109). Proto stejně jako jiné části právního předpisu, jejichž posláním je zlepšit přehlednost předpisu a orientaci v právním řádu (nadpis právního předpisu, označení částí, hlav, dílů, oddílů, paragrafů), jsou i poznámky pod čarou pouhou legislativní pomůckou, která nemůže být závazným pravidlem pro výklad právního předpisu a stanovení pravidel chování.“

[12] Od 1. 1. 2003 je soudní řád správní zvláštním právním předpisem, o němž hovoří § 87 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu. Skutečnost, že společně s účinností soudního řádu správního nebyla změněna poznámka pod čarou 14) v § 87 odst. 1 zákona o volbách do Parlamentu, na tom nic nemění. Poznámky pod čarou totiž nemají normativní dopad.

[13] Nejvyšší správní soud shledal, že navrhovatel není oprávněn podat návrh, který podal. Dle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. proto podaný návrh odmítl. V souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s. soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. listopadu 2017

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu